

3000

Latv. Ned.

KARALIS KARTUPELIS

MARGARITAS KOVAĻEVSKAS
KRĀSAINAS BILDES

VALTERA & RAPAS % APGĀDJS

IESPIESTS LIT.A.KAUFMANIS UN POLS RĪGĀ, BRĪVĪBAS IELĀ N°129

54077

~~L 5~~
L 1688

IV c 3

L 5
L 1688

Latv. Noč

L 5

MA

810

Karalis Kartupelis

Margaritas Kovaļevskas

krāsainas bildes

Rīgā, 1936

Valtera un Rapas akc. sab. apgāds

ПРОВЕРЕНО
1949 г.

L. V. B.
In. ~~309652~~

5

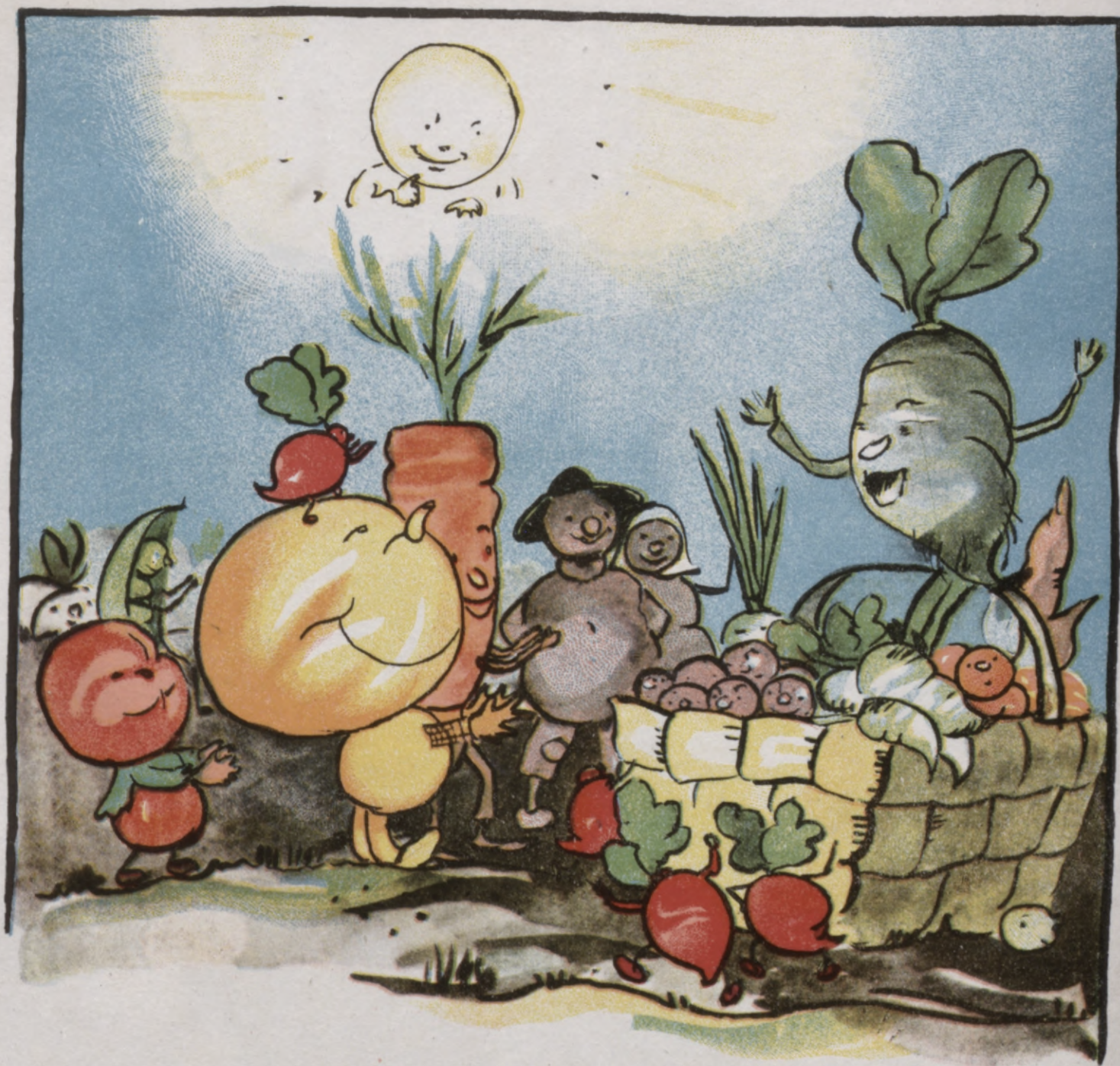
03060720279

Çimenes dārziņā šorīt liels tracis: sākušas plūkties dārza saknes. Tās biezi sastādītas un šogad labi paaugušas. Saimnieka arī nav klāt.

Burkāns, sārts vīrs, tievām kājām, saķēries ar Gurķa papiņu krūtis. Redisi, kā sarkanas pārdrošas peles, dejo ķirbim pa kailo galvirsu. Būtu vai matus nograuzuši, ja Ķirbim tādi būtu. Kāpostene, runīga sieva, mēģināja troksni pārkleigt, bet kur tu, Dieviņ!..

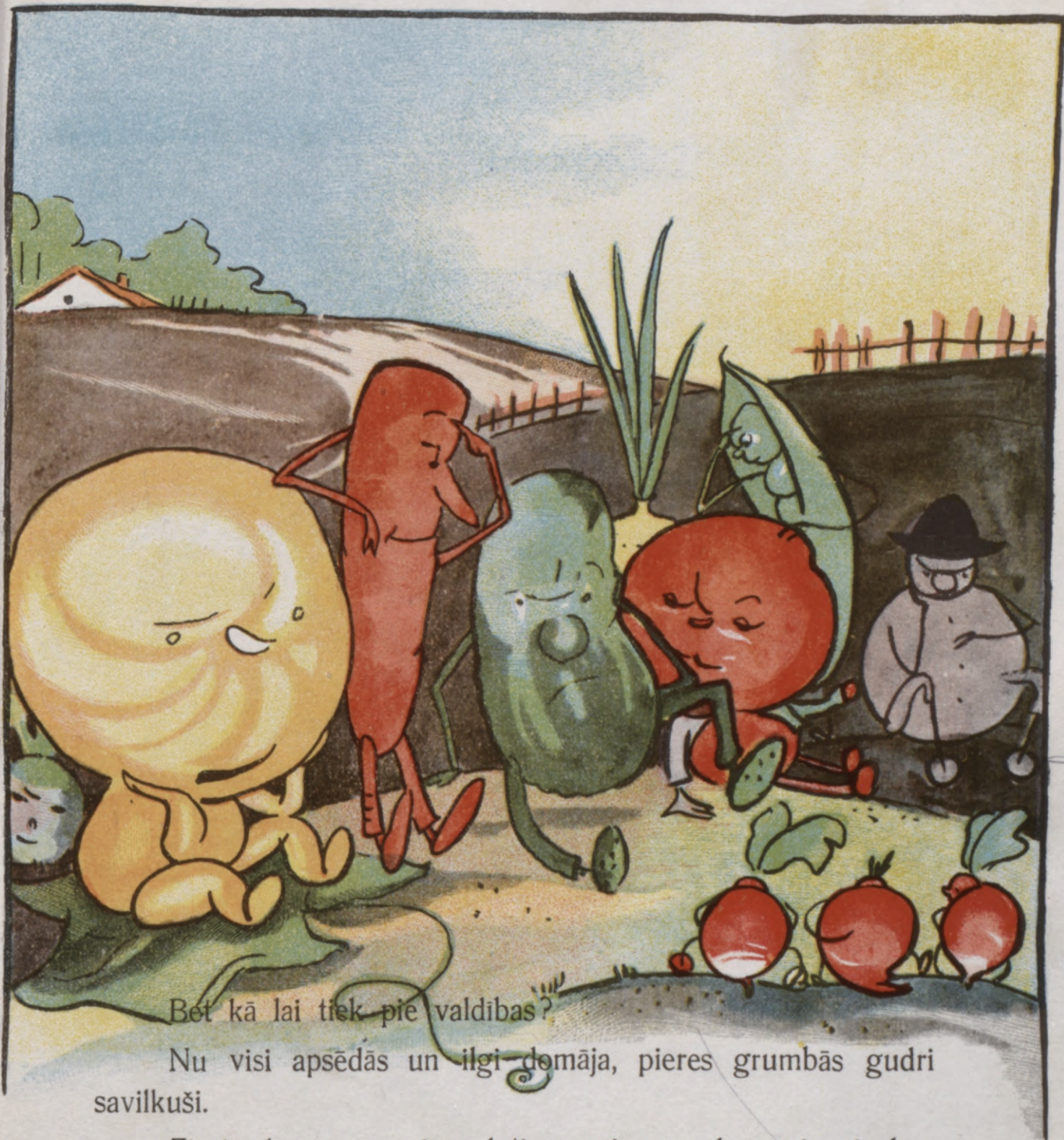

„Hallo! hallo!“ atskanēja stipra sīva balss. Uz dārza stūrī pamestā sakņu groza bij uzkāpis spēka vīrs Rutks un sauca pie sevis trokšņotājus.

Visi sanāca apkārt! Pelēkais Kartupelis, kā allaž, ar savu sievu Kartupelieni pie rokas.

„Mums nav kārtības tāpēc, ka nav valdišanas!“

Pati saule ar staru pirkstiņu rādīja, ka tā ir taisnība.

Bet kā lai tiek pie valdības?

Nu visi apsēdās un ilgi domāja, pieres grumbās gudri savilkuši.

Zirnis, kas savu miesu ļoti sargāja un nekur neizgāja bez pāksts mēteliša, ierunājās pirmais:

„Puķēm ir Roze karaliene, putniem ir Ērglis karalis, — mums arī vajag karaļa.“

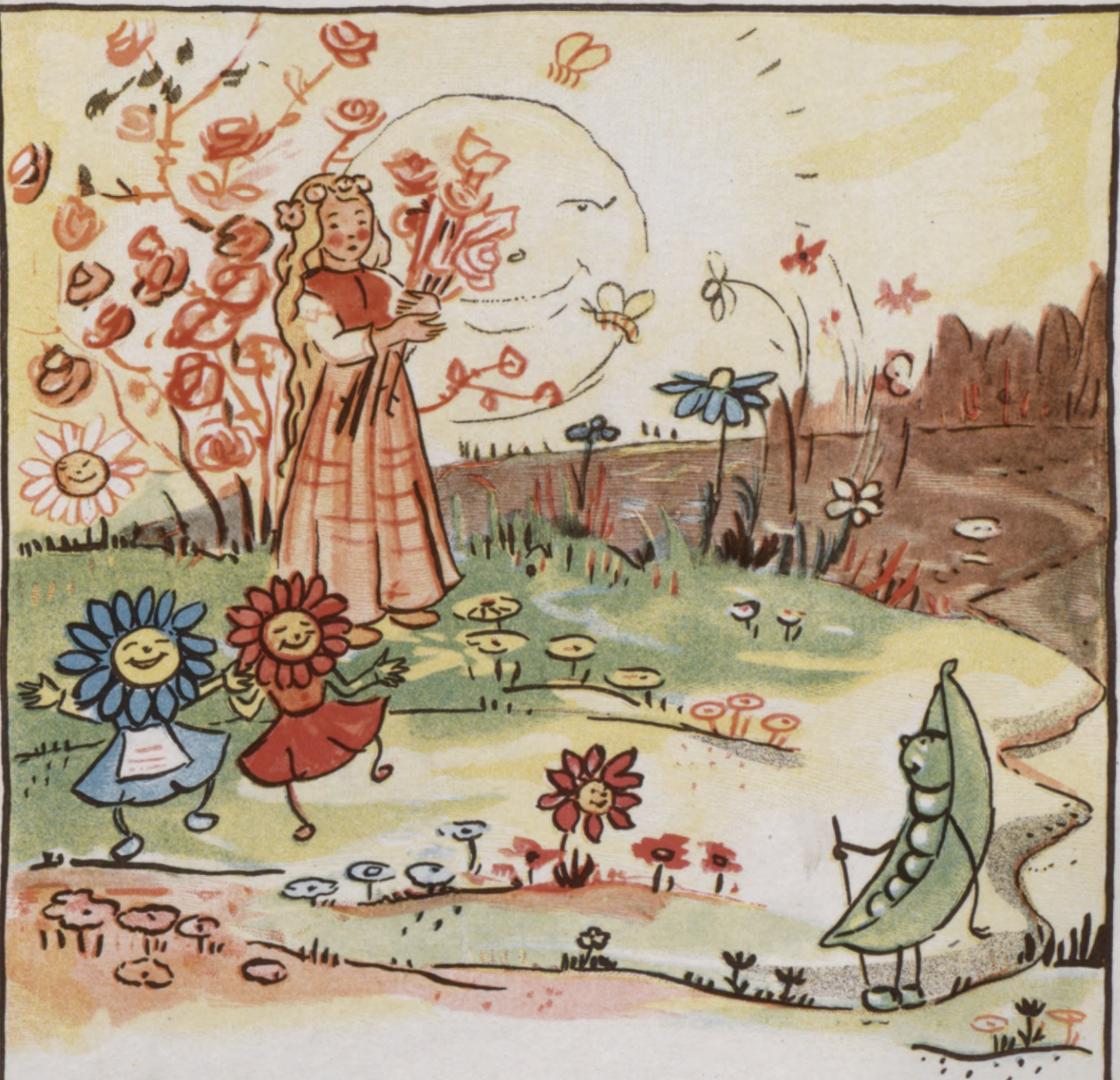
„Bet kur lai karali dabū?“ vaicāja trešais Redīsiņš, kuŗš sēdēja pa kreisi.

Pēdīgi izvēlēja Zirni un Gurķi par izlūkiem, lai izpētī, kā puķes un putni tikuši pie valdības.

Tā kā citi palika sēdot un gaidot, tad izlūki steidzās, ko nagi nes.

Kur puķu karaliene, kur putnu karalis? Un vēl izlūkiem bail, ka nesatiek ceļā lielo cūku un tā viņus neapēd: tā nemaz nešķiņo, kas izlūki, kas vienkāršas saknes.

Upītes malā, pukainā pļavā, viņi atrada puķu karalieni
Rozi pastaigājamies.

„Esi sveicināta, augstība. Cik gan tu esi skaista! Saki,
kā lai mēs, dārza saknes, tiekam pie valdības. Kā tu tiki par
karalieni?“ jautāja Zirnis.

„Mani izvēlēja par karalieni tāpēc, ka esmu skaista.“

„Bet mēs visi esam diezgan skaisti!“

„Tad vēliet to, kuŗš visderīgāks.“

„Vēliet derigako!“ atbildēja valdonīgais putnu karalis Ērglis uz to pašu jautājumu.

Izlūkiem atgriežoties, Ķirbis kalnā jau bija nolīcis vispārīgu sapulci. No malu malām plūda sakniešu tauta uz karaļa vēlēšanām. Pat Redisu un Gurķu ģimeņu zīdaiņi negribēja palikt mājās.

Par karali pieteicās uzpūtīgais Burkāns, tīrais švauksts
starp saknēm.

„Ļaudis var mani ēst sutinātu un zaļu, — kā vēlas Mani
var likt zupā. Mani...

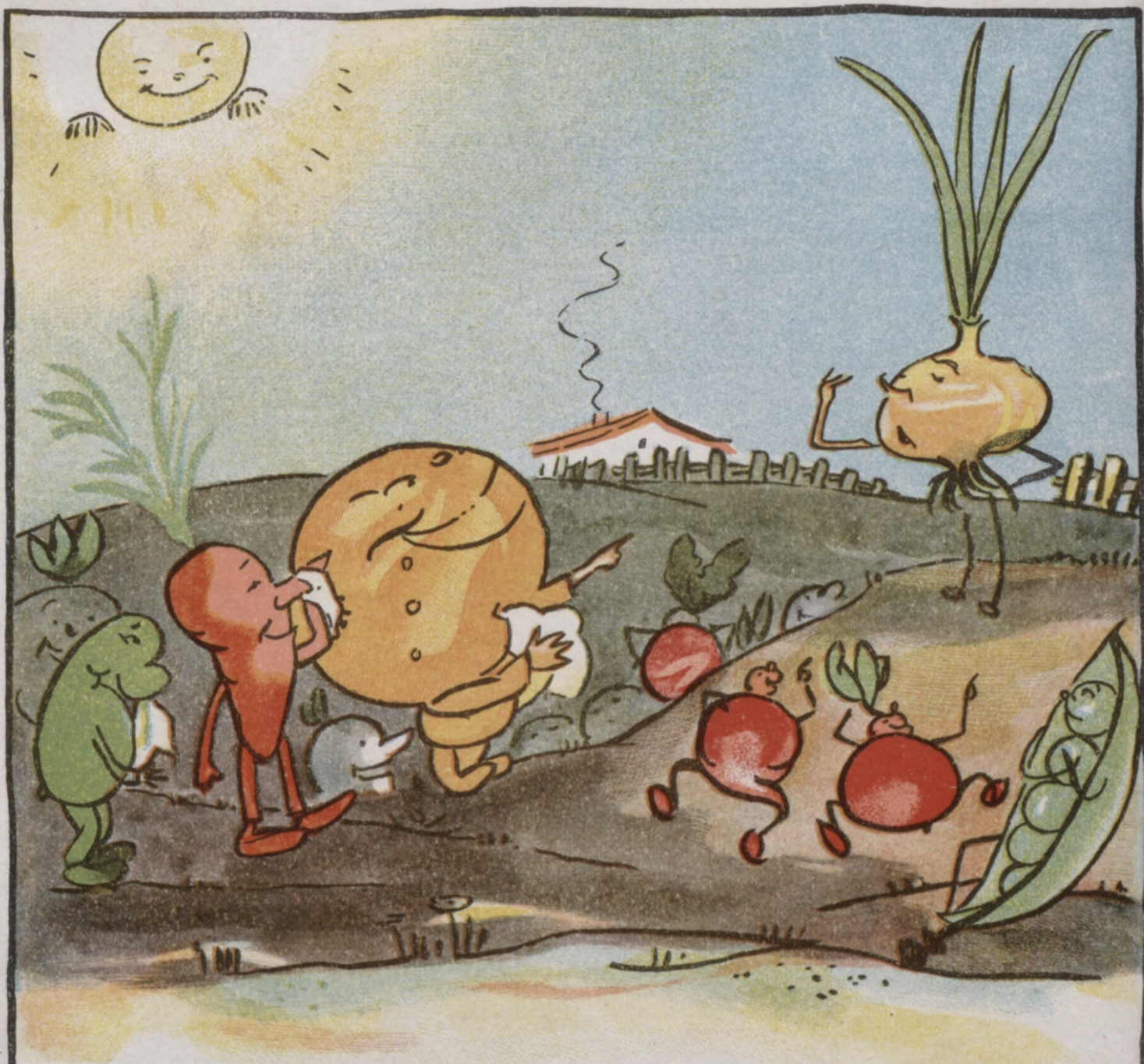
„Tik vien, tas nav nekas!“ tā visi nokliedza, jo saknes
Burkānu vis tā nemīlēja kā cilvēku bērni.

Nākošais kandidāts bij Gurķis, zaļš un ar sēklu pilnu vēderu. Bij, vīrs, noskrējies izlūkos.

„Vēliet mani par karali! Es deru tikpat labi skābēts, kā neskābēts. Krievi mani sāli, bet latviešu bērni labprāt ēd ar krējumu.“

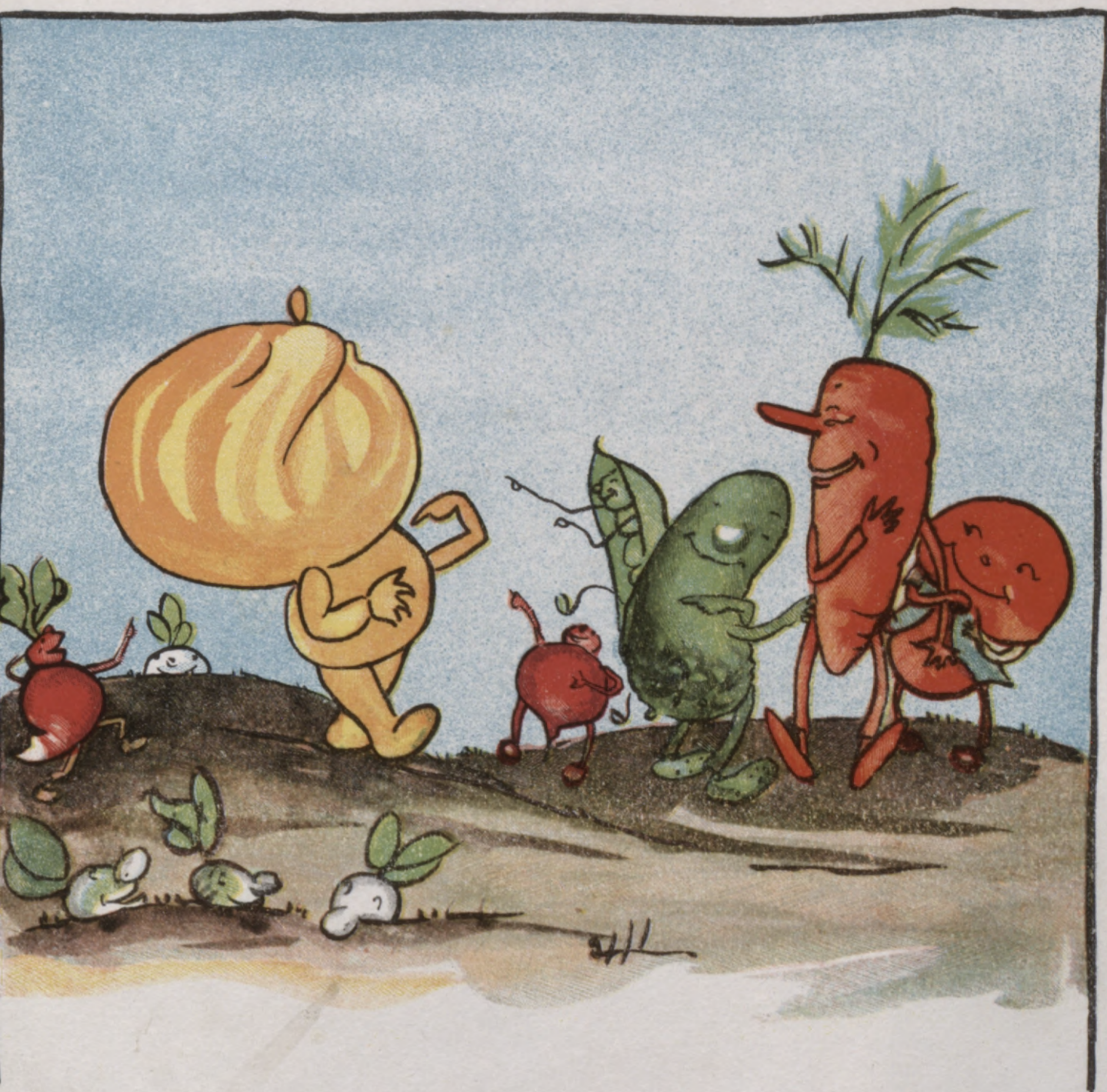
„Tas par maz! Tas par maz!“ atskanēja visapkārt, un Gurķim bija turpat uz vietas jāskābst.“

Sīpols arī gribēja kļūt par karali un lielījās:

„Mani mīl, visi mani mīl. Kas tik ciešāk mani ieskatās, visi raud prieka asaras. Nav tiesa, ka es būtu kodīgs. Mani labprāt ēd visi...“

„Ko nu mels’, sūrais! Neviens neraud tevi ieraugot aiz prieka, bet aiz tava sīvuma. Kāp tik lejā!“ smejas saldaiss Ķirbis.

Ķirbi arī neviens negribēja par karali — tā vizdegunības dēļ.
„Vēliet mani! Es esmu dzeltens un laipns. Visā dārzā es
esmu tas lielākais.“

„Kam tu deri?“

„Zupai, zupai un salātiem.“

„Tas par maz! Tas par maz. Velies lejā“, sauca citi.

Spridzīgais Zirnis savu kandidāta runu turēja, uzlecis Ķirbim uz pakauša.

„Vēliet mani! Es esmu mazs un apaļš. Man ir daudz, daudz bērnu. Es jums višos visiem apkārt, tik ļoti es jūs milēšu. Cilvēkbērni arī mani milē...“

„Kāp nu, nieciņ, zemē!“

Pēdīgi no lauka ieradās, pelēkā svārciņā, lāga vīrs
Kartupelis.

„Es neesmu nekāds lepnaiss, bet mani ēd ceptu un vārītu,
sutinātu un mīcītu. Veciem ļaudim es patīku mīksts un mil-
tains, bet citi mani labprāt skraukšķina zobos aceptu. Zupā
un putrā, ar gaļu un bez gaļas, — kā jūs kuņģo reizi vēlaties,
es esmu galdā un saku: lūdzu, ēdiet mani!“

„Viņš der! Kartupeli par karali!“ skanēja no visām pusēm.

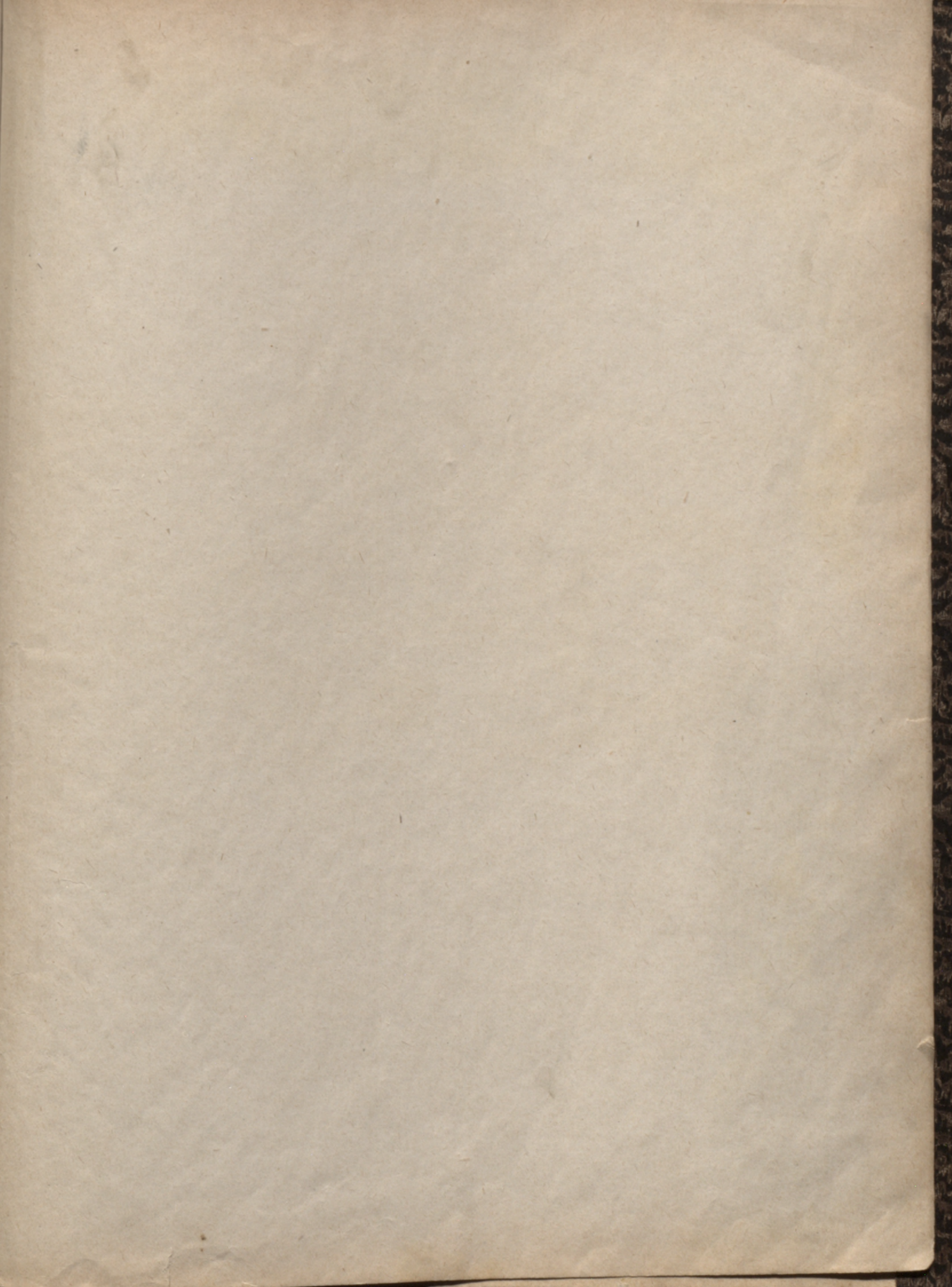

S 4077

Karalis Kartupelis ar sievu Kartupelieni ir priecīgi par ievēlēšanu. Viņi liksmo. Pat viņa bērnu bērni grozā vīpsno. Četri no tiem ir izvēlēti par pažiem un dejo aiz prieka pie lielā Kartupeļa kājām.

Sakņu valsti ir miers un kārtība: tur valda karalis Kartupelis, rāms, krietns un derīgs vīrs. Lai slava tam!

020

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0306072027